

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU „EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA”

Moduł I *Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach*

Cel ogólny:

- przygotowanie do działania ratowniczego – uczeń zna zasady prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia;
- nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy – uczeń umie udzielać pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe	
			Podstawowe (dop.,dst.)	Ponadpodstawowe (db.,bdb.)
			Uczeń:	
1.	O czym będziemy się uczyć na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa – zasady bezpieczeństwa	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne założenia programowe przedmiotu; - wypowiada się na temat swoich zainteresowań, oczekiwań wobec nauczyciela oraz proponowanych treści i metod pracy; - prawidłowo składa meldunek do rozpoczęcia lekcji. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie i wskazuje elementy humanitarne w programie przedmiotu; - zna zasady przynależności do organizacji PCK; - zna regulaminy interesującego go konkursów i zawodów sportowo-obronnych.
2.	Nasz klasowy kontrakt. Diagnoza wstępna	1	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie zredagowanych zasad pracy na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa; - planuje swoją naukę zgodnie z wymaganiami przedmiotowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje i redaguje wnioski dotyczące zasad obowiązujących na lekcji; - rozróżnia wymagania podstawowe i ponadpodstawowe; - zna kryteria otrzymania oceny celującej.
3.	Organizacja pierwszej pomocy	1	<ul style="list-style-type: none"> - omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu wypadku; - ocenia sytuację w miejscu 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia prawne podstawy udzielania pomocy; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi,

			<p>wypadku;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - wymienia środki przydatne przy udzielaniu pierwszej pomocy. 	<p>poszkodowanym i świadkom zdarzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobiera odpowiedni do urazu rodzaj środków opatrunkowych; - wyjaśnia, jakie są różnice w wyposażeniu apteczek domowej i samochodowej.
4.	Kontrola funkcji życiowych	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - ocenia stan poszkodowanego i demonstruje sposób skontrolowania jego funkcji życiowych; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - ocenia stopień świadomości poszkodowanego. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych; - dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; - wyjaśnia, dlaczego oddech poszkodowanego należy badać 10 sekund.
5.	Utrata przytomności	1	<ul style="list-style-type: none"> - udziela pierwszej pomocy w przypadkach utraty przytomności; - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia; - omawia zasady udzielania pomocy nieprzytomnej kobiecie w ciąży; - omawia zasady postępowania w urazach termicznych (w udarze

				słonecznym i ciepłym).
6.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	2	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach utraty oddechu, zatrzymania krążenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; - omawia zasady wykonywania RKO kobiety w ciąży i laryngektomowanego.
7.	Krwawienia i krwotoki	2	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach krwotoków. 	<ul style="list-style-type: none"> - układa poszkodowanego we właściwe pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu; - wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu; - uzasadnia konieczność podjęcia szybkiej akcji ratunkowej; - omawia zasady postępowania w krwotokach wewnętrznych.
8.	Uszkodzenia kości i stawów	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych; - udziela pomocy w przypadku urazów kości i uszkodzeń

			profesjonalną pomoc; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach złamań i zwichnięć.	stawów kończyn dolnych i górnych; - wyjaśnia zasady postępowania przy urazach głowy, kręgosłupa i miednicy; - omawia zasady postępowania przy urazach żeber.
9.	Oparzenia termiczne i chemiczne	1	- ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach oparzeń.	- charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych; - charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym oparzeniom; - wyjaśnia zasady zapobiegania wstrząsowi w rozległym oparzeniu; - omawia zasady postępowania przy oparzeniach chemicznych; - uzasadnia różnice w sposobie udzielania pierwszej pomocy w zależności od typu oparzenia.
10.	Ciała obce w organizmie	1	- ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach dławienia się ciałem obcym.	- omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach dławienia się ciałem obcym przez kobietę ciężarną
11.	Wstrząs pourazowy	1	- ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc;	- omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - układa poszkodowanego w

			<ul style="list-style-type: none"> - udziela pierwszej pomocy w przypadkach wstrząsu pourazowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu; - uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu.
12.	<p>Pogryzienia, użądlenia, ukąszenia</p> <p>Temat wykracza poza podstawę</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach ukąszeń, użądleń i pogryzień. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - uzasadnia, dlaczego od szybkiej i właściwie udzielonej pomocy może zależeć życie ludzkie.
13.	<p>Nagle zachorowania – chorzy są wśród nas</p> <p>Temat wykracza poza podstawę</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach nagłych zachorowań (zawał serca, napad astmy oskrzelowej, epilepsja, niedocukrzenie krwi, udar mózgu, ostre bóle brzucha). 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - prezentuje podstawowe zasady ratowania ludzi w nagłych atakach chorób, - ocenia stopień zagrożenia życia w sytuacji ataku choroby.
14.	<p>Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z zakresu udzielania pierwszej pomocy</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy; - stosuje algorytmy postępowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanych.

Moduł II System bezpieczeństwa państwa

W podstawie programowej nie opisano celu ogólnego i nie sprecyzowano wymagań. Można przyjąć następujący cel i wymaganie ogólne:

- znajomość systemu obronnego – uczeń rozumie znaczenie właściwego funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe	
			Podstawowe (dop.,dst.)	Ponadpodstawowe (db.,bdb.)
			Uczeń:	
1.	System obronny Rzeczypospolitej Polskiej	1	- wymienia polityczne oraz militarne warunki gwarancji bezpieczeństwa państwa.	- uzasadnia polityczne oraz militarne warunki gwarancji bezpieczeństwa państwa.
2.	Powinności obronne władz samorządowych, instytucji i obywateli	1	- wymienia obowiązki obywateli w zakresie powinności obronnych.	- uzasadnia konieczność spełnienia świadczeń osobistych i rzeczowych obywateli; - wyjaśnia różnicę między obowiązkiem świadczeń rzeczowych a osobistych.
3.	Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	1	- przedstawia i charakteryzuje organizację Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.	- wymienia rodzaje wojsk oraz służb w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; - wyjaśnia przeznaczenie Narodowych Sił Rezerwowych.

Moduł III Ochrona ludności i obrona cywilna

Cel ogólny:

- znajomość powszechnej samoobrony i obrony cywilnej – uczeń rozumie znaczenie powszechnej samoobrony i obrony cywilnej.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe	
			Podstawowe (dop.,dst.)	Ponadpodstawowe (db.,bdb.)
			Uczeń:	
1.	Międzynarodowe prawo humanitarne	1	- wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa	- podaje przykłady łamania gwarancji humanitarnego traktowania ofiar konfliktów

			<p>humanitarnego; uzasadnia niegodziwość poniżającego i okrutnego traktowania innych ludzi.</p>	<p>zbrojnych; - identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków.</p>
2.	Ochrona ludności i zwierząt	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe środki ochrony ludności; - wymienia zbiorowe środki ochrony przed bronią konwencjonalną; - wyjaśnia znaczenie zastępczych budowli ochronnych; - omawia zasady ewakuacji z terenów zagrożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i wyjaśnia zasadę działania indywidualnych środków ochrony przed bronią masowego rażenia; - wymienia sposoby i środki ochrony zwierząt; - przedstawia okoliczności, w których należy wykonać zabiegi całkowite lub częściowe; - uzasadnia konieczność przestrzegania reguł bezpieczeństwa podczas wykonywania zabiegów sanitarnych i specjalnych.
3.	Ostrzeżenie i alarmowanie	1	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzaje sygnałów alarmowych i zna obowiązki ludności po usłyszeniu alarmu; - wskazuje drogi ewakuacji w szkole, omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych; - potrafi ewakuować się z budynku w trybie alarmowym; - definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego; - uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych; - omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu (np. o podłożeniu ładunku wybuchowego, pożarze itp.) w szkole; - uzasadnia wagę znajomości sygnałów alarmowych i zasad zachowania się po ich ogłoszeniu dla zachowania życia.

Moduł IV Zagrożenia czasu pokoju

Cel ogólny:

- przygotowanie do działania ratowniczego – uczeń zna zasady prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe	
			Podstawowe (dop.,dst.)	Ponadpodstawowe (db.,bdb.)
			Uczeń:	

1.	Zagrożenia czasu pokoju	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu szkoły oraz domu; - wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie w momentach wystąpienia poszczególnych zagrożeń; - przedstawia zasady działania w przypadku zagrożeń w czasie pokoju (np. awarii, katastrofy komunikacyjnej, budowlanej), podczas przebywania w domu, szkole, miejscu rekreacji i na trasie komunikacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zagrożenia czasu pokoju i wyjaśnia, na czym polegają; - uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń.
2.	Ewakuacja poszkodowanych	1	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zasady postępowania związane z wyszukiwaniem i wnoszeniem ofiar oraz osób zagrożonych z rejonów porażenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia celowość przestrzegania zasad ewakuacji poszkodowanych; - omawia podstawowe zasady ewakuacji poszkodowanych.
3.	Psychologiczne skutki sytuacji kryzysowych	1	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposoby zapobiegania panice podczas zagrożeń; - ma świadomość pozytywnych i negatywnych skutków stresu w życiu człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice.
4.	Zagrożenia terrorystyczne	1	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność przestrzegania określonych procedur w sytuacji zagrożenia terrorystycznego.

Moduł V Zagrożenia występujące podczas wojny

- znajomość zagrożeń czasu wojny – uczeń rozumie znaczenie właściwego zachowania się w rejonie porażenia.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe	
			Podstawowe (dop.,dst.)	Ponadpodstawowe (db., bdb.)
Uczeń:				
1.	Konwencjonalne środki rażenia	1	<ul style="list-style-type: none"> wymienia konwencjonalne rodzaje broni współczesnego pola walki; wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia bronią konwencjonalną. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środki rażenia; uzasadnia konieczność właściwego postępowania w rejonie porażenia.
2.	Broń masowego rażenia	1	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środki masowego rażenia; wyjaśnia, w jaki sposób można ochronić się przed szkodliwym działaniem czynników broni masowego rażenia.
3.	Podsumowanie wiadomości i umiejętności	1	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady właściwego zachowania się podczas ratowania życia i dbania o własne zdrowie w sytuacjach kryzysowych w czasie pokoju i wojny; wyjaśnia znaczenie powszechnej samoobrony 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia konieczność właściwego zachowania się w sytuacjach kryzysowych, zagrażających życiu i zdrowiu człowieka w czasie pokoju i wojny.

Warunkiem koniecznym do uzyskania **rocznej** oceny celującej jest dodatkowo jednoczesne spełnienie następujących warunków:

- prezentowanie wiedzy wykraczającej poza podstawę programową
- bardzo dobra aktywność na lekcjach
- same oceny bardzo dobre z prac pisemnych, odpowiedzi i ćwiczeń praktycznych
- posiadanie certyfikatu ukończenia kursu pierwszej pomocy